

SZAKDOLGOZAT

Szakál Kitti

2024

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Szent István Campus
Öntözésfejlesztési és Meliorációs Tanszék
Mezőgazdasági mérnök alapképzés

A Mag-Tár Szövetkezet Ökonómiai Elemzése

Belső konzulens:	Dr. habil. Bodnár Károly Egyetemi professor
Belső konzulens intézete/tanszéke:	Környezettudományi Intézet Öntözésfejlesztési és Meliorációs Tanszék
Készítette:	Szakál Kitti V34U8Z Levelező

Szarvas

2024

A dolgozatom hangsúlyozza, hogy a magyar mezőgazdaságban a szövetkezeti forma hosszú múltra tekint vissza, és jelentős szerepet tölt be a vidéki közösségek fejlődésében. A szövetkezetek, mint például a besenyszögi Mag-Tár, támogatják a gazdákat az erőforrások közös felhasználásában, valamint a hatékonyabb termelés és értékesítés megvalósításában. A dolgozat célja, hogy bemutassa a Mag-Tár Szövetkezet működését, gazdasági helyzetét, illetve azt, hogyan segíti a helyi gazdálkodókat a változó piaci és környezeti kihívásokkal szemben.

A szakirodalmi áttekintésben a Termelői Értékesítő Szervezetek (TÉSZ) szerepét és szükségességét elemzem, különös tekintettel a magyar mezőgazdasági piaci viszonyokra. A dolgozatom leírja, hogy a szövetkezetek hogyan javítják a családi gazdaságok versenyképességét azáltal, hogy növelik az erőforrásokhoz való hozzáférést, bővítik az értékesítési lehetőségeket, és segítik a pénzügyi források elérését. Az agrárszektor technológiai és szakmai fejlődése szintén támogatott a szövetkezeti struktúrák révén, amelyek hozzájárulnak a kockázatok csökkentéséhez és a gazdák versenyképességének növeléséhez.

A besenyszögi Mag-Tár Szövetkezet a magyar mezőgazdasági szövetkezeti struktúra egyik jelentős szereplője, amely gazdag tevékenységi körrel támogatja tagjait. A szövetkezet legfontosabb céljai között szerepel a gabona tisztítása és tárolása, vetőmag beszerzése és előállítása, valamint integrátori szerepének fenntartása, amely lehetővé teszi a tagok számára a közös beszerzést és értékesítést. A szövetkezet stabil gazdasági eredményeket mutatott fel 2023-ban, amikor az árbevétel jelentősen meghaladta az előző évek szintjét, és nőtt a bevételek stabilitása.

A pénzügyi elemzések azt mutatják, hogy a szövetkezet a 2020-2023 közötti időszakban folyamatosan növelte saját tőkéjét és eredménytartalékait, ami a pénzügyi stabilitást erősíti. Az éves költségek némileg nőttek, különösen az eladott áruk beszerzési értéke és a bérköltségek terén, azonban a bevételek növekedése ezt képes volt kiegyensúlyozni.

A Mag-Tár Szövetkezet előtt több növekedési lehetőség is áll. Az egyik legfontosabb a bővülő piacokra való belépés, valamint az agrártechnológiai innovációk, mint a precíziós gazdálkodás alkalmazása. Ezek a technológiák segíthetnek a termelési hatékonyság növelésében és a költségek csökkentésében, amely különösen fontos lehet a klimatikus kihívások kezelésében. Emellett az uniós támogatások elérése és kihasználása a szövetkezet fejlődésének jelentős hajtóereje lehet. Ezek a támogatások lehetővé tennék a szövetkezet számára a műszaki és infrastruktúrafejlesztést, amely hozzájárulna a hosszú távú fenntarthatósághoz. Az exportlehetőségek kiaknázása is növelhetné a szövetkezet piaci jelenlétét és bevételét, bár ez magasabb követelményeket és kockázatokat is magával hozna.

A szövetkezet számos kihívással néz szembe, amelyek részben a mezőgazdaságot érintő külső körülményekből fakadnak. Az egyik legjelentősebb fenyegetés a klimatikus változásokból adódó termelési ingadozások, amelyek a 2022-es év során is tapasztalható hozamcsökkenéshez vezettek. Ezek mellett az éghajlatváltozás hosszú távon csökkentheti a termelési stabilitást, és kihívás elé állíthatja a szövetkezetet.

A költségek emelkedése szintén kockázatot jelenthet, különösen az anyag- és bérköltségek növekedése, amely hosszú távon rontja a nyereségességet. A szövetkezet további függősége a kereskedelmi tevékenységektől szintén problémás lehet, hiszen kedvezőtlen piaci körülmények között jelentősen csökkenhet a pénzügyi eredményesség. Ennek kezelése érdekében a szövetkezetnek érdemes lenne tovább diverzifikálnia bevételi forrásait, és minimalizálnia a piaci ingadozások hatását.

Összességében úgy vélem, hogy a Mag-Tár Szövetkezet stabil pénzügyi alapokkal és erős közösségi háttérrel rendelkezik, amely lehetőséget nyújt számára a további bővülésre. A szövetkezet megfelelő alkalmazkodóképessége lehetővé tette, hogy kihívásokkal teli időszakokat is sikerrel kezeljen, azonban a hosszú távú stabilitás fenntartásához elengedhetetlen az innovatív technológiák alkalmazása és a költségek szoros kontrollja. A jövőbeli fejlődéshez az exportlehetőségek kiaknázása, a piaci pozíciók megerősítése, valamint a tagok számára nyújtott támogatások bővítése is hozzájárulhat.